

Rehabilitatsioonimeeskonna spetsialisti täienduskoolitus 156 tundi

Ained	Tundi
Sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooni alused ja õigus	26 tundi
Rehabilitatsiooni protsess	26 tundi
Erialaspetsialistide funktsioonid ja meeskonna koostöö rehabilitatsioonis	26 tundi
Tööalane rehabilitatsioon	26 tundi
Rehabilitatsiooniprogrammid ja rehabilitatsiooniteenuste korraldus	26 tundi
Lõputöö	26 tundi
Kokku	156 tundi

Rehabilitatsioonimeeskonna spetsialisti koolituse moodulite sisu ja minimaalsete õpiväljundite kirjeldus

Õppeaine nimetus	Õppeaine sisu	Õpiväljundid
Sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooni alused ja õigus	Õppeaine annab ülevaate: rehabilitatsiooni meditsiinilisest, funktsionaalsest, sotsiaalsest ja inimõiguste käsitlesest; rehabilitatsiooni põhimõistetest ning MTO soovitud mõistete ja keelekasutuse kohta; rehabilitatsioonieetikast; rehabilitatsioonivaldkonna arengutest ja arengut mõjutanud ühiskondlikest protsessidest; ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist ja rahvusvahelistest regulatsioonidest; rehabilitatsioonivaldkonna kogukonnapõhisest arendamisest; rehabilitatsiooni korraldust reguleerivatest õigusaktidest, sotsiaalse rehabilitatsiooni puhul rakendatavast teenuse vajaduse hindamisest ning rehabilitatsiooniasutuste töö korraldamise alustest Eestis, sealhulgas abivahendite regulatsioonidest (liigitus, teenuse korraldus).	<p>Õppeaine läbinud õppija omab ülevaadet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erinevatest rehabilitatsiooni käsitlustest; • ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist; • kogukonnapõhise rehabilitatsiooni põhimõtetest; • rehabilitatsioonist kui kliendi käitumise ja elukorraldusliku muutuse käsitlesest; • Eesti rehabilitatsiooni korraldusest, sealhulgas toimingutest Sotsiaalkindlustusameti ja teenuseosutaja vahelise lepingu sõlmimisel, lepingu eesmärgist ja sisust; • Sotsiaalkindlustusameti poolt rakendatavast teenusevajaduse hindamise meetodikast • järelevalve korraldamisest ja vaidemenetlusest rehabilitatsiooniteenuse osutamisel. <p>Õppeaine läbinud õppija oskab nimetada ja oma töös kasutada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehabilitatsiooni korraldust reguleerivaid õigusakte; • abivahendite saamist reguleerivaid õigusakte, abivahendite peagruppide liigitust ja ISO klassifikaatoreid. <p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehabilitatsioonivaldkonna põhimõisteid, MTO klassifikaatoreid ning rahvusvahelist

		<p>funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsiooni (RFK);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehabilitatsioonieetika põhimõtteid ja eetiliste dilemmade käsitlemise meetodid. <p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujundada kliendikeskset rehabilitatsiooni, sealhulgas arvestada puude sotsiaalse ja inimõiguste käsitlemise põhimõtetega klienditöös ning kliendi individuaalsete eripäradega rehabilitatsioonis; • planeerida kogukonna ressursside rakendamist rehabiliteerimise eesmärgi saavutamiseks; • teha rehabilitatsiooni administreerimisega seotud toiminguid.
<p>Rehabilitatsiooni protsess</p>	<p>Õppeaine annab ülevaate sotsiaalse rehabilitatsiooni kolmest põhietapist, milleks on isiku rehabiliteerimise ettevalmistamine, eesmärgist lähtuv hindamine ja lahenduste planeerimine ning eesmärgi saavutamine inimese funktsioneerimisvõime, keskkonna ja kogukonna arendamise kaudu. Õppeaine käigus arendatakse rehabilitatsioonimeeskonna liikmete oskusi tegeleda isiku motivatsiooniga, aktiveerida isikut planeerima muutuse saavutamist ning püstitada pika- ja lühiajalisi eesmärgi.</p> <p>Õppeaine annab oskuse planeerida hindamistegevust meeskonnas, rakendades selleks RFK põhimõtteid ja klassifikatsioonil põhinevat organismi funktsioonide, struktuuride, tegevusvõime ja osalusvõime ning keskkonnategurite hindamist. Tähelepanu pööratakse hinnangu andmise ehk inimese olukorra kirjelduse koostamise põhimõtetele, interventsiooni eesmärgistamisele ja tegevuskava koostamisele ning meeskonnaliikmete argumenteerimisoskuste arendamisele oma hindamistulemuste esitamisel meeskonna ühisaruteludes.</p> <p>Õppeaine annab ülevaate abivahendivajaduse ja keskkonna hindamise alustest, sagedamini kasutatavatest abivahenditest ning</p>	<p>Õppeaine läbinud õppija omab ülevaadet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sotsiaalse rehabilitatsiooni protsessist ja selle kolme põhietapi omavahelistest seostest; • rehabilitatsiooni esimesest põhietapist – isiku rehabiliteerimise ettevalmistamine – ja selle alaetappidest: koostöösuhte loomine, isiku orientatsioon, muutuseks valmisoleku hindamine, motivatsiooni arendamine ja pikaajalise eesmärgi püstitamine; • rehabilitatsiooni teisest põhietapist – isiku rehabiliteerimise vajaduse hindamine ja interventsiooni planeerimine – ja selle alaetappidest: isiku olukorra ja vajaduste, sealhulgas abivahendivajaduse hindamine, lähtudes pikaajalisest eesmärgist ja kasutades RFK-põhist hindamist, hetkeolukorra kohta hinnangu andmine ja kirjelduse koostamine, lühiajaliste eesmärkide püstitamine, tegevuste planeerimine ja läbirääkimiste pidamine isiku, lähivõrgustiku liikmete, teenuseosutajate ja teiste osapooltega, meetmete planeerimine ja tegevuskava koostamine; • rehabilitatsiooni kolmandast põhietapist – isiku eesmärgi saavutamine, kasutades rehabilitatsioonimeetmeid ja kogukonna ressursse – ja selle alaetappidest: suunamine osalema rehabilitatsiooniprogrammides ja saama rehabilitatsiooniteenuseid, kogukonna ressurssidega seostamine, abivahendite kasutamise juhendamine,

	<p>kohanduste põhimõtetest.</p> <p>tegemise</p>	<p>keskkonnakohanduste tegemine, rehabiliteerimise protsessi seire, teenuseosutajate ja teiste osapoolte, sealhulgas tööandjate konsulteerimine, isikust või teenuseosutajast lähtuvate barjääride ületamine.</p> <p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selliseid klientitöö käsitlusi nagu biopsühhosotsiaalne lähenemine, partnerlussuhe ja jõustamine; • erinevate sihtgruppide hindamise eripärasid; • sagedamini kasutatavaid abivahendeid. <p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eesmärgistada ja planeerida rehabilitatsiooni ning hinnata tulemuste saavutamist; • juhtida isiku rehabiliteerimise protsessi; • hinnata isiku tegevusvõimet, osalust, keskkonnategureid ja abivahendite vajadust, kasutades RFK täiskasvanute ja laste versiooni, selle põhimõtteid ja/või hindamisvahendeid ehk kontrollloendeid; • teha koostööd rehabiliteeritava pereliikmetega ja neid nõustada; • planeerida sekkumisi ja koostada tegevuskava eesmärkide saavutamiseks; • rakendada juhtumikorralduse põhimõtteid inimese seostamiseks temale vajalike teenuste ja ressurssidega.
<p>Eriala-spetsialistide funktsioonid ja meeskonna koostöö rehabilitatsioonis</p>	<p>Õppeaine eesmärk on arendada rehabilitatsioonimeeskonna liikmete koostööoskusi ning erinevate erialade esindajate teadlikkust meeskonda kuuluvate spetsialistide erialasest kompetentsist ja funktsioonidest rehabilitatsioonis.</p>	<p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • multidistsiplinaarse, interdistsiplinaarse ja transdistsiplinaarse rehabilitatsioonimeeskonna erinevusi; • meeskonnatöö kompetentsi ja koostöökompetentsi eripärasid; • meeskonnatöö arenguetappe ja meeskonnas toimuvate arengute mõjusid rehabilitatsiooni klientitööle; • meeskonna koostöö printsiipe ja eduka meeskonna tunnuseid; • meeskonna koostööd takistavaid tegureid. <p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luua ja hoida usalduslikke suhteid meeskonnas; • analüüsida meeskonnaliikmete panust ja koostööoskusi ühistegevuse kontekstis;

		<ul style="list-style-type: none"> • analüüsida meeskonnas oma rolli ja panust meeskonnatöösse; • ära tunda meeskonna koostööd takistavaid tegureid; • kasutada meeskonna ressursse oskuslikult kliendi eesmärkide saavutamiseks; • reflekteerida oma tegevust, analüüsida tegevuse mõju, soodustada meeskonnaliikmete reflekteerimisoskuse kasutamist.
Töölane rehabilitatsioon	<p>Õppeaine eesmärk on arendada rehabilitatsioonimeeskondades töötavate spetsialistide teadmisi kutse- ja töölase rehabilitatsiooni teoreetilistest alustest ja praktikast Eestis ning mujal maailmas.</p> <p>Õppeaine annab ülevaate: kutse- ja töölase rehabilitatsiooni mõistetest, eesmärgist ja põhimõtetest; töö- ja tegevusvõime hindamise põhimõtetest; tööerakendumist toetavatest sotsiaal-, haridus- ja tööturuteenustest; toetatud tööerakendamise meetodikast; töökeskkonna kohandamisest ja tööks vajalikest abivahenditest; töölase rehabilitatsiooni tulemuslikkuse hindamisest.</p>	<p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutse- ja töölase rehabilitatsiooni mõisteid, olemust ja rakendumist Eestis ning mujal maailmas; • kutsealase rehabiliteerimise vajaduse hindamist; • kliendi kutsealaseks rehabiliteerimiseks ettevalmistamist; • karjäärinõustamise põhimõtteid; • kutse- ja/või tööoskuste omandamise võimaluste loomise põhimõtteid; • tööeluks ettevalmistavaid programme; • tööellu lülitumist ja tööga kohanemist toetavaid meetmeid, sealhulgas toetatud ja kaitstud töö, riiklikud tööturuteenused, töötamist toetavad hoolekandeteenused ja muud tugiteenused; • erivajaduse käsitlemist töösuhteid reguleerivates õigusaktides; <p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsida kliendi tööerakendumist ja töö säilitamist mõjutavaid tegureid; • teha põhjendatud valikuid kliendi tööle rakendamiseks ja töö säilitamiseks rakendatavate meetmete osas; • jõustada klienti kutse- ja töölase rehabilitatsiooni protsessis; • kaasata võrgustikupartnereid kutse- ja töölase rehabilitatsiooni protsessi erinevates etappides; • hinnata kutsealase rehabilitatsiooni protsessis rakendatud meetmete tulemuslikkust.
Rehabilitatsiooni-programmid ja rehabilitatsiooni-teenuste korraldus	<p>Õppeaine eesmärk on arendada rehabilitatsioonispetsialistide oskusi koos meeskonna liikmetega ühiselt sihtgrupi vajadustel põhineva tõenduspõhise rehabilitatsiooniprogrammi algatamiseks, sobivate sekkumismeetodite valiku üle otsustamiseks ja sobiva spetsialistide meeskonna loomiseks,</p>	<p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • välja töötada rehabilitatsiooniprogrammi, sealhulgas teab tõenduspõhise rehabilitatsiooniprogrammi olulisi nõudeid; • planeerida rehabilitatsiooniprogrammi klienditöö tegevusi lähtuvalt kliendi sihtgrupist;

	<p>rehabilitatsiooniprogrammi koostamiseks ja sihtgrupile rakendamiseks, tulemuste analüüsimiseks ja programmi jätkuvaks arendamiseks.</p> <p>Õppeaine tutvustab sotsiaalteenuse kvaliteedi põhimõtteid (sh Euroopa Liidu ja kvaliteedisüsteemi EQUASS käsitlused), annab ülevaate erinevate osapoolte rollidest ja vastutusest kvaliteedi tagamisel, samuti sellest, kuidas teadlik kvaliteedijuhtimine mõjutab teenuste osutamise kvaliteeti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planeerida rehabilitatsiooniprogrammi eelarvet ja rahastamisvõimalusi, sealhulgas integreeritud rahastus; • planeerida meeskonda lähtuvalt programmi tegevustest. <p>Õppeaine läbinud õppija teab programmipõhise rehabilitatsiooniteenuse osutamise põhilisi aspekte ja oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvestada meeskonnatöö olulisuse ja meeskonnaliikmete rollidega; • planeerida ja teha esma-, vahe- ja lõpphindamist; • koostada sekkumise tulemuste kokkuvõtet; • planeerida ja saada tagasisidet kliendilt, meeskonnalt ja koostööpartneritelt; • planeerida ja teha tulemuste ja tagasiside analüüsi ning seeläbi arendada programmi ja teenuseid. <p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sotsiaalteenuse kvaliteedi põhimõtteid ja põhimõisteid; • teenuste osutamisega seotud osapoolte rolle ja vastutust kvaliteedi tagamisel; • seoseid oma tegevuse, sealhulgas rehabilitatsioonimeeskonna ja teenuste kvaliteedi tagamise vahel.
Lõputöö	<p>Õppeaine eesmärgiks on arendada rehabilitatsioonispetsialistide oskust seostada koolituse jooksul omandatud erinevad teadmised omavahel ja arendada välja uus kliendiga töötamise praktika ja meeskonnatöö korraldus. Lõputöö fookuses on üks loetletud teemadest: uute oskuste areng klienditöö protsessis; rehabilitatsiooniteenuste või – programmide areng; rehabilitatsioonimeeskonna tegevuse areng.</p>	<p>Õppeaine läbinud õppija tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kliendiga töötamiseks vajalikke teoreetilisi lähtealuseid; • rehabilitatsioonimeetodeid, -teenuseid ja -programme; • klienditöö põhimõtteid ja eetilisi printsiipe kliendiga töötamiseks. <p>Õppeaine läbinud õppija oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • faktidele tuginedes kirjeldada kliendi hetkeolukorda ja soovitud olukorda peale rehabilitatsiooni; • koostada tegevusplaani ja planeerida ressursse tegevuskava elluviimiseks, arvestada tegevuse aega või perioodi ning elluviijat.